

" هفته ارتقاء آگاهی درباره بارداری "

بارداری را میتوان یکی از بحرانی ترین مراحل زندگی زنان دانست. بارداری با تغییر در وضعیت فیزیولوژیک بدن زن پدید می آید .

افزایش بهبود کیفیت زندگی مادر قبل از اقدام به بارداری ، حین بارداری ، پس از زایمان ، همچنین سلامت جنین و نوزاد از اهداف مراقبتهای پیش از بارداری می باشد . مشاوره قبل از بارداری ضروری است و موجب می گردد که فرد حاملگی خود را با شرایط بهتری آغاز نماید و خطراتی را که موجب عوارض بد حاملگی در دوران قبل از بارداری است را اصلاح نماید در نتیجه مشکلات آینده

را برای سلامتی خود و فرزندش کاهش دهد. همچنین انجام مراقبت پیش از بارداری و بررسی سلامت مادر موجب می گردد حاملگی در شرایط مناسبی آغاز شده و خطراتی که موجب بروز عوارض نامطلوب حاملگی می شوند قبل از دوران بارداری اصلاح گردند تا مشکلات آینده برای سلامتی مادر و نوزاد کاهش یابند. مهمترین هدف مراقبت پیش از بارداری افزایش بهبود کیفیت زندگی مادر و نوزاد می باشد. عده ای از خانم ها در سنینی که می توانند باردار شوند، مبتلا به بیماری های مختلف و مزمن می باشند و یا در تماس با عوامل خطری هستند که می تواند موجب اثراتی مانند سقط جنین، مرگ نوزاد، ناهنجاری های مادرزادی و دیگر عوارض در بارداری شود.

آموزش به همسران قبل از دوران بارداری یکی از راه های آگاه سازی جامعه است .

این نوع آموزش ها قدرت تصمیم گیری مناسب با توجه به شرایط سلامت روحی ، معنوی ، جسمی و مادی انجام و منجر به آگاه سازی خانواده در مورد مسئولیت فرزندآوری و فرزندپروری میشود .

ارتقا آگاهی و دانش زنان و خانواده از تغییرات بدن و جنین در دوران بارداری کمک میکند تا مادران بتوانند از وضعیت سلامتی خود آگاه شده و برای بارداری تصمیم گیری نمایند و درنهایت دوره بارداری خود را به خوبی سپری نمایند زیرا در هر مرحله از بارداری بدن مادر و جنین نیاز های فیزیولوژی خاص خود را دارد و درکنار آن بروز مشکلات ، ناراحتی ها و خطرات هر مرحله از بارداری متفاوت است. گاهی نیاز به مراقبت های ویژه ضروری میشود و سلامت مادر و جنین تهدید میشود و برای رفع آن باید تدابیر ویژه ای توسط کارگروهی از ارائه دهندگان سلامت انجام شود تا کمترین عارضه برای مادر و جنین ایجاد شود. براساس کتاب سیمای سلامت سال ۱۳۹۶ حدود ۴۰۰۰ زن تحت پوشش خدمات مراقبت پیش از بارداری در مراکز بهداشت خانواده صنعت نفت بوده اند .

خدمات ارائه شده شامل معاینات سلامت جسمی و روحی زن قبل از اقدام به بارداری، تشویق زنان ازدواج نموده به فرزند آوری، انجام معاینات سلامت، آزمایشات پاراکلینک و بررسی نتایج و تصمیم گیری درمورد سلامت زن و فرزند آوری مورد ارزیابی قرار میگیرد.

همچنین تعداد ۳۵۷۳ زن باردار پرونده دار در این مراکز ثبت و خدمات مراقبت ادغام یافته سلامت بارداری را دریافت نموده اند. شاخص های سلامت سازمان که نتیجه اقدامات تیم سلامت مناطق سازمان می باشد درسایت سازمان www.piho.ir / مدیریت سلامت / گروه بندی شاخص ها قرار داده شده است.

بطور خلاصه شاخص ها نشانگر این موضوعات هستند:

۹۷٫۵٪ از نظر ابتلا به دیابت غربالگری شده اند که ۱٫۵٪ مبتلا به دیابت بارداری تشخیص داده شده اند.

۹۴٪ زنان ارزیابی فشار خون شان ارزیابی شده که ۰٫۵٪ مبتلا به پر فشاری خون بوده اند.

۸۶٫۵٪ زنان از نظر ابتلا به جنین به بیماریهای ژنتیک غربالگری شده اند. که کمتر از ۰٫۳٪ اختلال ژنتیک مشاهده شده است.

۲۱٪ زنان باردار نیاز به مراقبت ویژه داشته اند.

۷۵٪ زنان حائز شرایط از نظر تعداد، بار مراقبت لازم را دریافت نموده اند و حدود ۹۰٪ کیفیت خدمات مناسب بوده است.

۹۶٫۲٪ زنان واکسن های لازم حین بارداری را دریافت نموده اند.

فقط تعداد یک مرده زایی و ۴ مرگ در دوران نوزادی ثبت شده است.

۹۸٪ مراقبت پس از زایمان دریافت نموده اند. حدود ۳٪ عوارض پس از زایمان رخ داده است.

۶۵٪ زنان زایمان نموده مراقبت دندانپزشکی پس از زایمان را دریافت نموده اند.

۶۹٪ زنان از نظر افسردگی پس از زایمان غربالگری شده اند.

مراکز کرج ، تبریز و مسجد سلیمان ۱۰۰٪ بسته خدمت به مادر باردار را ارائه و سایر مراکز بیش از ۸۰ درصد مراقبت های دوران بارداری را دریافت نموده اند .

از ۱۴ تا ۲۱ بهمن ماه بنام هفته "ارتقاء آگاهی درباره بارداری " نامیده شده است ، همکاران تیم سلامت خانواده مناطق با همکاری مراکز بهداشت شهرستان ها اقدام به حساس سازی و آگاه سازی جمعت تحت پوشش از طریق برگزاری کلاس های آموزشی ، ارائه پوستر ، پمفلت و کتابچه می نمایند. این کلاس های آموزشی کمک می کند تا خانواده ها دانش لازم نسبت به مراقبت های پیش از بارداری (آشنایی با دستگاه تولید مثل ، مراقبت های دوران بارداری، تغییرات بدن در دوران بارداری ، علائم هشدار در بارداری ، مراقبت های بهداشتی دهان و دندان در بارداری ، نوزاد و...) ، حین بارداری (مراقبت ادغام یافته تغذیه دوران بارداری و شیردهی آمادگی برای مادر شدن، حمایت های روحی و روانی همسر در دوران بارداری آمادگی برای پدر شدن ، بدون حضور مادران بهداشت روانی دوران) ، انواع زایمان (زایمان طبیعی ، سزارین ، مراحل زایمان، کاهش درد ، زایمان فیزیولوژیک و...)، مراقبت پس از زایمان (مراقبت از مادر و نوزاد در منزل غربالگری، واکسیناسیون، زردی ، شیر مادر تغذیه کمکی و ...) را کسب نمایند.

تهیه کننده : شیدا سجادی مسئول مامایی و بهداشت خانواده سازمان